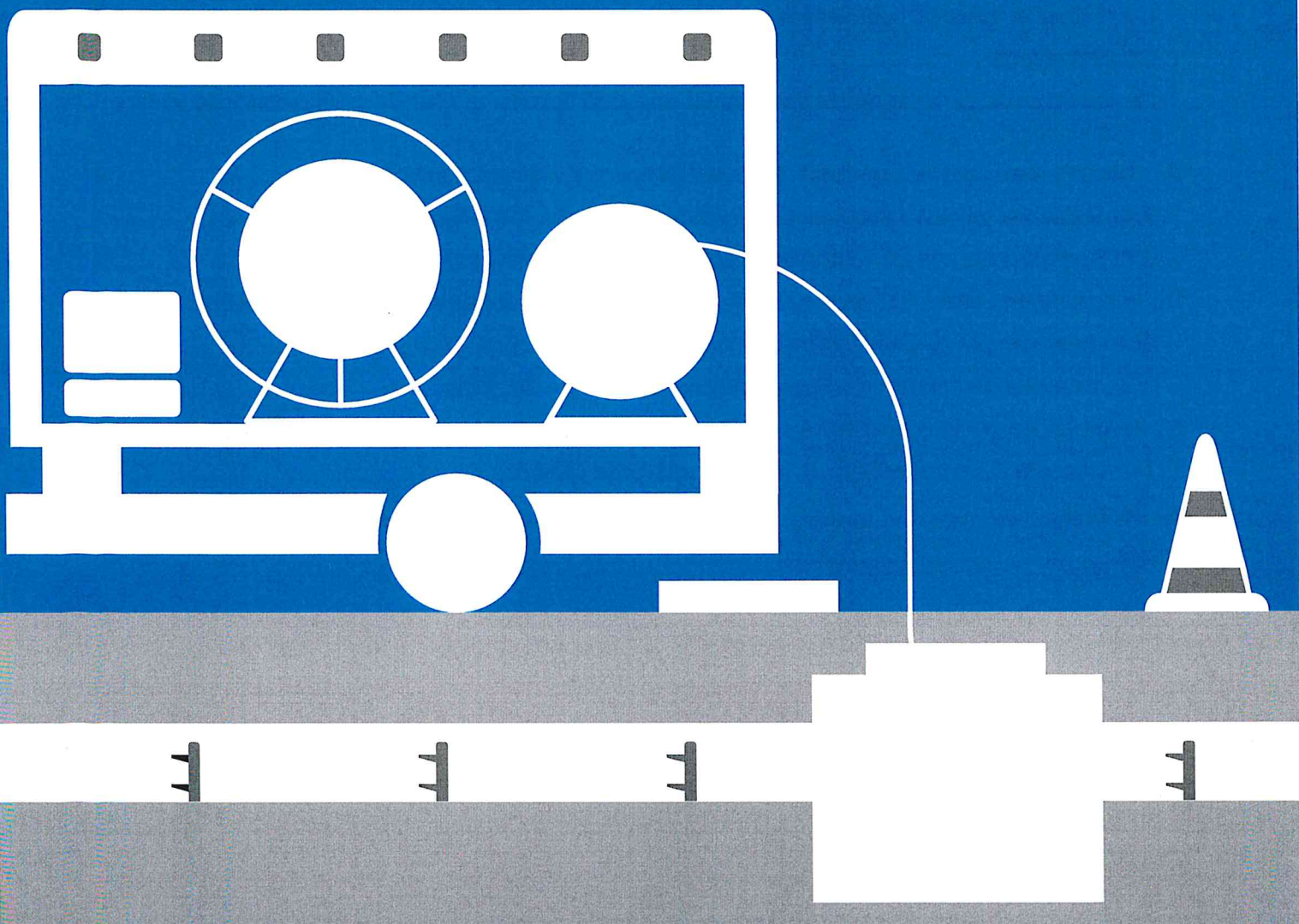

Ghid pentru solicitarea aprobării condițiilor tehnice și economice de acces al furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice la canalizația subterană

I. Cadrul general

I.1. Scopul și aplicabilitatea Ghidului

Prezentul Ghid se adresează **autorităților administrației publice centrale ori locale** care participă, sprijină sau finanțează, total ori parțial, din fonduri publice, proiectele de infrastructură fizică (canalizație subterană) destinate instalării de rețele de comunicații electronice sau de fibră optică neechipată și care, conform prevederilor art. 25 din Legea nr. 159/2016¹, solicită Autorității Naționale pentru Reglementare și Administrare în Comunicații (denumită în continuare ANCOM sau Autoritatea) aprobarea condițiilor tehnice și economice de acces al furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice la canalizația subterană.

Deși infrastructura fizică la care face referire art. 25 din Legea nr. 159/2016 poate fi de diferite tipuri, prezentul Ghid va face referire doar la **canalizația subterană**.

I.2. Cadrul legal

Dispozițiile Legii nr. 159/2016 stabilesc un cadru legal unitar în domeniul regimului infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații în vederea facilitării dezvoltării rețelelor de comunicații electronice și a elementelor de infrastructură fizică necesare susținerii acestora, prin măsuri care să accelereze exercitarea dreptului de acces pe proprietăți și accesul la infrastructura fizică a operatorilor de rețea și a altor entități publice, urmărind totodată să remedieze ineficiențele care afectează procesul de extindere a rețelelor de comunicații electronice.

Astfel, conform prevederilor art. 25 din Legea nr. 159/2016:

„(1) În cazul proiectelor de infrastructură fizică destinate instalării de rețele de comunicații electronice sau de fibră optică neechipată, realizate cu participarea sau sprijinul autorităților administrației publice centrale ori locale sau finanțate, total ori parțial, din fonduri publice, furnizorii de rețele publice de comunicații electronice beneficiază de acces deschis la această infrastructură fizică cu respectarea principiilor nediscriminării, proporționalității și obiectivității.

(2) Condițiile tehnice și economice în care se realizează accesul la infrastructură al furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice în cazul prevăzut la alin. (1), precum și orice modificare sau completare a acestora, se supun aprobării emise prin decizie a președintelui ANCOM.

(3) Actele administrative prin care se stabilesc orice fel de condiții de operare a infrastructurilor fizice care fac obiectul proiectelor prevăzute la alin. (1) produc efecte juridice în ceea ce privește condițiile tehnice și economice în care se realizează accesul furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice la aceste infrastructuri fizice, numai după emiterea aprobării prevăzute la alin. (2).

(4) În vederea aplicării dispozițiilor alin. (2), autoritățile administrației publice centrale ori locale care participă, sprijină sau finanțează, total sau parțial, realizarea unor proiecte de infrastructură fizică destinate instalării de rețele publice de comunicații electronice sau de fibră optică neechipată au obligația de a transmite ANCOM, pe lângă documentul care conține propunerile privind condițiile tehnice și economice de acces, și documentația care fundamentează proiectul de infrastructură fizică.

(5) ANCOM decide cu privire la solicitarea de aprobare a condițiilor tehnice și economice de acces în termen de maximum 90 de zile de la data înregistrării documentelor prevăzute la alin. (4).

(6) În cazul în care documentele transmise potrivit alin. (4) necesită completări, termenul prevăzut la alin. (5) se suspendă de la data comunicării solicitării de completare până la data primirii acestor completări de către ANCOM.”

În temeiul acestor dispoziții legale, pentru proiectele de instalare de infrastructură fizică

¹ Legea nr. 159/19.07.2016 publicată în M.O. nr. 559/25.07.2016 privind regimul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru reducerea costului instalării rețelelor de comunicații electronice

Astfel, principiul proporționalității presupune îndeplinirea a două criterii: adecvare și necesitate. **Adecvarea** presupune ca mijloacele să fie potrivite pentru atingerea obiectivelor legitime propuse, iar **necesitatea** are în vedere caracterul indispensabil al soluțiilor adoptate pentru atingerea acestor scopuri.

Aplicând aceste criterii la condițiile în care un proiect de instalare de infrastructură fizică (canalizație subterană) trebuie să asigure accesul deschis la elementele de infrastructură pe care le creează, pentru a asigura respectarea principiului proporționalității, condițiile de acces stabilite trebuie să fie adecvate și mai ales necesare pentru atingerea scopului propus prin realizarea respectivului proiect.

În legătură cu principiul **obiectivității**, acesta are în vedere stabilirea unor condiții de acces prin luarea în considerare doar a circumstanțelor obiective, eliminând astfel orice influență externă care nu poate fi fundamentată pe elemente cuantificabile.

Termenul de emitere a aprobării ANCOM, de 90 de zile, prevăzut la art. 25 alin. (5) din Legea nr. 159/2016, curge de la data înregistrării tuturor documentelor prevăzute la alin. (4) al art. 25 din același act normativ.

I.3. Categoriile de proiecte pentru care trebuie solicitată aprobarea ANCOM privind condițiile tehnice și economice de acces

Având în vedere experiența de reglementare a ANCOM în contextul aplicării art. 25 din Legea nr. 159/2016, în cazul proiectelor de infrastructură fizică care constau în realizarea de canalizații subterane destinate instalării de rețele de comunicații electronice, putem determina, cu titlu exemplificativ și neexhaustiv, în funcție de criteriul modalității în care se realizează participarea, sprijinul ori finanțarea, totală ori parțială, din fonduri publice, de către autoritățile administrației publice centrale ori locale, două categorii de astfel de proiecte.

Astfel, într-o primă categorie, putem include acele proiecte în care autoritățile administrației publice, îndeosebi cele locale, prin instrumente de **parteneriat public-privat**, participă împreună cu un operator economic ori sprijină activitatea acestuia de construire și exploatare a unei infrastructuri fizice subterane destinate instalării de rețele de comunicații electronice. În aceste cazuri, operatorii economici pot beneficia, de exemplu, prin intermediul unui contract de concesiune, de participarea și sprijinul autorității publice, acțiuni care pot consta în acordarea unui drept de folosință neexclusiv și gratuit, pe durata concesiunii, asupra terenului proprietate publică, precum și asupra unor spații cu destinație tehnică aflate în imobilele aparținând respectivei autorități. Utilizarea proprietății publice prin intermediul unui contract de concesiune se realizează cu plata de către operatorul economic care construiește și operează respectiva infrastructură fizică a unei redevențe către autoritatea publică contractantă.

Încadrând în dispozițiile art. 25 din Legea nr. 159/2016 această modalitate de realizare a proiectelor, se poate reține că pentru orice formă de participare, sprijin ori finanțare, autoritățile administrației publice au atât obligația de a stabili condiții de acces tehnice și economice în acord cu dispozițiile legale sus-amintite, inclusiv prin obținerea aprobării ANCOM, cât și de a lua toate măsurile necesare pentru ca operatorul economic participant, ori căruia îi acordă sprijinul sau finanțarea, să implementeze respectivele condiții de acces.

În cazul unor proiecte din această categorie pot deveni incidente dispozițiile prevăzute de art. 47 alin. (9)³ din Legea nr. 159/2016, în aceste situații condițiile tehnice și economice de acces urmând a

³ Prevederile art. 47 alin. (9) din Legea nr. 159/2016 stabilesc că „În cazul nerespectării de către autoritățile administrației publice centrale sau locale a prevederilor alin. (6) ori neimplementării în termen de maximum 90 de zile a aprobării emise de ANCOM conform art. 25 alin. (2) pentru proiectele prevăzute la alin. (6) sau neimplementării în termen de maximum 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi a avizelor conforme emise de ANCOM în temeiul Legii nr. 154/2012, prin decizia președintelui ANCOM se vor stabili și impune persoanelor care implementează respectivele proiecte de infrastructură fizică sau de fibră optică neechipată, avându-se în vedere în cazul avizului conform și conținutul acestuia, condițiile tehnice și economice în care se realizează accesul furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice.”.

II. Documentele care se înaintează către ANCOM pentru obținerea aprobării

Pentru obținerea aprobării condițiilor de acces prin emiterea unei decizii a președintelui ANCOM, solicitanții trebuie să transmită Autorității o serie de informații necesare pentru a evalua dacă modul în care este asigurat accesul furnizorilor de rețele de comunicații electronice la canalizația subterană este în conformitate cu cerințele legale prevăzute de art. 25 alin. (1) din Legea nr. 159/2016, în sensul respectării principiilor nediscriminării, proporționalității și obiectivității privind acordarea accesului.

Având în vedere că dispozițiile art. 25 din Legea nr. 159/2016 instituie un regim juridic special privind aprobarea condițiilor tehnice și economice de acces în cazul infrastructurii fizice destinate instalării de rețele de comunicații electronice sau de fibră optică neechipată, realizate prin proiectele care fac obiectul prezentului document, este necesar ca aceste **condiții să facă obiectul unui document distinct care să privească exclusiv infrastructura fizică** la care au sau urmează să aibă acces furnizorii de rețele publice de comunicații electronice. Astfel, în cazul proiectelor realizate în municipiile Timișoara, Sibiu, Târgu-Mureș și comuna Ghiroda, menționate la pct. I.2. din prezentul document, au fost comunicate ANCOM spre aprobare proiecte de regulamente privind condițiile de acces, precum și proiecte de contracte de acces al furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice la infrastructura fizică. Ulterior aprobării Autorității, aceste proiecte de măsuri au făcut obiectul unor acte administrativ-normative, respectiv al unor hotărâri de consiliu local.

Totodată, în conformitate cu dispozițiile art. 25 alin. (4) din Legea nr. 159/2016, pentru realizarea cu celeritate a evaluării din punct de vedere tehnic și economic a condițiilor de acces propuse, solicitanții au obligația de a transmite ANCOM, pe lângă **documentul care conține solicitarea de aprobare și propunerea privind condițiile tehnice și economice de acces și documentația care fundamentează proiectul de infrastructură fizică**, respectiv informațiile și documentele prevăzute la punctele II.A. și II.B.

În ceea ce privește secțiunea tehnică (pct. II.A.), această listă de documente și informații vizează îndeosebi proiectele de infrastructură fizică subterană care sunt realizate cu finanțare publică, parțială ori integrală, acestora fiindu-le aplicabile dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, act normativ care este aplicabil și investițiilor care au ca obiect infrastructura fizică subterană.

În cazul participării împreună cu un operator economic ori sprijinirii activității acestuia de construire și exploatare a unei infrastructuri fizice subterane destinate instalării de rețele publice de comunicații electronice, autoritățile administrației publice ar trebui să transmită ANCOM documentele impuse de legislația specială aplicabilă, cum ar fi cele stabilite de cadrul legal în domeniul achizițiilor publice, al concesiunilor ori al autorizării lucrărilor de construire.

Așadar, documentele și informațiile care se înaintează ANCOM sunt:

a) solicitarea de aprobare a condițiilor tehnice și economice de acces în temeiul art. 25 alin. (2) din Legea nr. 159/2016;

b) documentele care includ propunerile privind condițiile tehnice și economice de acces. Acestea pot consta în:

- proiectul de Regulament de acces și modelul de contract de acces, în cazul în care o autoritate a administrației publice finanțează în mod integral construirea infrastructurii fizice subterane;
- proiectul ofertei publice de servicii de acces în canalizația subterană, procedura de acces, modelul de contract de acces, în cazul unui parteneriat public-privat;

rezervelor tehnologice de cabluri din interiorul camerelor de tragere trebuie reprezentate pe planșele desenate) pentru rezerve tehnologice de cablu, ODF, splittere, enclosere, spațiu de intervenție, echipamente etc.; se vor prezenta detalii de arhitectură cu vederi laterale pentru fiecare perete;

- Cabinete (stradale): planșe desenate pentru fiecare tip existent în proiect, privind organizarea spațiului pentru rezerve tehnologice de cablu, ODF, enclosere, spațiu de intervenție, echipamente etc.;

- Conducte/tuburi/tubete: se vor prezenta în cadrul planșelor desenate corespunzătoare camerelor de tragere secțiunile tuturor tipurilor utilizate, numărul, diametrul și dimensiunea conductelor/tuburilor/tubetelor care intră în componența canalizației subterane.

Recomandări cu privire la **modul de prezentare a părților desenate:**

a) părțile desenate ale **documentațiilor tehnice** vor fi constituite din planșe la scară;

b) părțile desenate ale **documentațiilor de amplasament** vor fi reprezentate pe suport cadastral;

c) planșele vor respecta **regulile de identificare**: cartuș completat cu informații relevante ale proiectului de investiții.

În cazul în care documentația proiectului transmisă ANCOM include și alte tipuri de rețele decât cele ale FRPCE, de exemplu rețele electrice, este necesar **să se poată distinge infrastructura fizică dedicată** rețelelor publice de comunicații electronice în memoriul tehnic sau în orice planșe desenate, de cea dedicată altor tipuri de rețele, dacă și acestea sunt desenate pe aceleași planșe. Aceeași observație este valabilă și pentru cazul în care infrastructura fizică va găzdui și alte rețele de comunicații electronice, operate de entități care nu sunt furnizori de rețele *publice* de comunicații electronice (cum ar fi, de ex., rețele ale ministerului educației, ale primăriei, ale societății de transport în comun).

II.A.4. Standarde, reglementări, specificații tehnice, specificații de produs care au fost avute în vedere în realizarea obiectivului de investiții.

II.A.5. Documente în completarea documentațiilor tehnice recomandate mai sus, cum ar fi: **hotărâri ale consiliilor locale** care au relevanță în privința infrastructurii realizate, **autorizații de construire, alte avize relevante, acorduri cu FRPCE** referitoare la necesarul de infrastructură fizică etc.

II.B. Secțiunea economică - informații necesare ANCOM pentru analiza economică

II.B.1. O descriere generală a proiectului (obiectivul de investiții) în cadrul căruia s-a realizat ori se realizează canalizația subterană destinată instalării de rețele publice de comunicații electronice, care să trateze cel puțin următoarele aspecte:

a) precizarea sursei de finanțare a acestuia (fonduri europene nerambursabile, bugetul autorităților administrației publice centrale sau locale, fonduri private etc.);

b) modalitatea de realizare a proiectului și entitățile participante, de exemplu: obiectiv de investiții al autorității publice sau în parteneriat cu alte entități (de precizat în ce constă participarea ori sprijinul acordat de autoritatea centrală ori locală la implementarea proiectului);

c) stadiul actual al proiectului, inclusiv eventuale etape (planuri) de dezvoltare/extindere a canalizației la nivelul localității ori a ariei de acoperire vizate de proiect;

d) dacă sunt deja instalate cabluri în infrastructura fizică subterană realizată;

e) numărul de furnizori/cabluri pentru care a fost proiectată infrastructura fizică subterană.

II.B.2. Descrierea canalizației subterane și capacitatea acesteia, inclusiv în ceea ce privește infrastructura fizică pentru racorduri (spre exemplu, detalierea informațiilor legate de: lungimea

III. Recomandări pentru stabilirea condițiilor tehnice și economice de acces supuse aprobării

III.A. Recomandări privind stabilirea condițiilor tehnice de acces

În documentele care conțin condițiile de acces propuse este recomandat să se includă:

- a) **regulile propuse de solicitant privind alocarea judicioasă a spațiului din canalizația subterană** (din camere de tragere, conducte/ tuburi/ tubete etc.), cu referire la numărul de FRPCE estimat¹¹ sau efectiv¹² și rezerva pe termen lung, cu respectarea principiilor nediscriminării, proporționalității și obiectivității (conform Legii nr. 159/2016);
- b) **numărul minim de cabluri sau tubete** pentru fiecare din categoriile de tuburi amplasate în canalizația subterană;
- c) **un formular pentru solicitările** de acces și procedura de solicitare și acordare/respingere a accesului;
- d) **condiții de exploatare a canalizației subterane care să asigure securitatea fizică a rețelelor amplasate.**

Regulile de alocare a spațiului în canalizația subterană trebuie:

- a) să aibă ca rezultat **utilizarea optimă și judicioasă a spațiului și a resurselor de canalizație inițiale**, precum și a rezervei de canalizație rămasă de alocat după translocarea în subteran a rețelelor publice de comunicații electronice existente;
- b) să aibă în vedere atât **ocuparea infrastructurii fizice de către FRPCE solicitanți existenți la nivelul localității ori ariei de acoperire vizate**, cât și eventuale cereri de acces sau de suplimentare a spațiului alocat formulate ulterior, asigurând condiții nediscriminatorii de acces pentru FRPCE;
- c) să țină cont de **numărul de FRPCE**, estimat cât mai realist posibil, care își vor transloca și instala rețeaua în infrastructura fizică subterană, precum și de numărul maxim de FRPCE și de unități de infrastructura fizică (spațiu/conductă/tub/tubetă) pe care îi poate, respectiv le poate, găzdui. **Înainte de începerea utilizării canalizației subterane, estimarea cât mai realistă a numărului de FRPCE interesați** se poate face prin realizarea unei **consultări publice la nivelul localității ori ariei de acoperire vizate**, prin solicitarea de răspuns scris tuturor **FRPCE prezenți în localitate** cu privire la interesul pe care aceștia îl au referitor la proiectul de infrastructură. În vederea estimării cât mai exacte a **numărului de FRPCE care își vor transloca și instala rețeaua în infrastructura fizică subterană vor fi luate în considerare și normele de urbanism aplicabile¹³, precum și situația autorizațiilor de construire emise la nivelul localității ori ariei de acoperire vizate, îndeosebi pentru instalarea aeriană a rețelelor publice de comunicații electronice;**
- d) să țină cont de **tehnologiile de instalare specifice infrastructurii instalate**, eventual **tehnologiile de optimizare/maximizare** a spațiului utilizat în conducte/tuburi, de aceste tehnologii depinzând drastic numărul de tuburi și tubete care se pot introduce în canalizație și implicit numărul maxim de unități de infrastructură fizică

¹¹ În cazul în care, la data solicitării aprobării condițiilor de acces în canalizația subterană, aceasta nu este deja construită, pentru estimarea necesarului de spațiu în canalizație se recomandă realizarea unei consultări publice cu FRPCE prezenți în localitate, cu agregarea răspunsurilor după modelul din Anexă.

¹² În cazul în care, la data solicitării aprobării condițiilor de acces în canalizația subterană, aceasta este deja construită și utilizată de FRPCE, atunci este utilă transmiterea către ANCOM a unui inventar al cablurilor instalate de FRPCE, după modelul din Anexă.

¹³ Prin dispozițiile Regulamentului general de urbanism, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 525/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, interdicția de construire sau extindere a rețelelor de comunicații electronice supratereștrii nu este aplicabilă intravilanului comunelor și extravilanului localităților.

pentru conducte și lucrări civile (principalele categorii de active în cazul canalizației subterane) este de cel puțin 40 de ani¹⁵;

g) costurile cu investiția detaliate pe categorii (lucrări civile, materiale, camere), utilizate pentru calculul tarifelor, trebuie să rezulte din **documente justificative**;

h) costurile (cu investiția) **eligibile pentru recuperare** vor include valoarea investițiilor care acoperă necesarul actual și previzionat de infrastructură (detaliate pe categorii), cât și valoarea infrastructurii care se constituie ca rezervă pe termen lung;

i) costurile anuale ale activelor imobilizate reprezintă suma dintre amortizarea anuală și costul anual al capitalului. Pentru **costul anual al capitalului** poate fi utilizată o rată de actualizare pentru calcularea costurilor pe ciclul de viață (dacă proiectul este realizat de autoritatea publică) sau o rată rezonabilă de recuperare a capitalului investit (dacă proiectul este realizat de către un operator economic);

j) în modelul de repartizare a costurilor **se pot include cheltuieli anuale cu exploatarea și întreținerea infrastructurii**;

k) utilizarea și publicarea unui **model de contract pentru toți beneficiarii**, precum și asumarea unor termene în ceea ce privește acțiunile pe care entitatea care gestionează canalizația subterană trebuie să le întreprindă pentru a acorda accesul (de exemplu, termenul maxim de răspuns la o solicitare de acces, termenul maxim de încheiere a contractului, termenul maxim de punere la dispoziție a serviciului solicitat) vor susține respectarea principiului de nediscriminare în acordarea accesului;

l) **condițiile** care se includ în contractul de acces trebuie să **fie în acord cu necesitățile furnizorilor** în ceea ce privește stabilirea perioadei contractuale, modalitățile de negociere și modificare a contractului sau referitor la posibilitatea rezilierii acestuia de către părți în situații justificate;

m) în cazul în care, în acord cu cadrul legal aplicabil, se consideră necesară includerea în documentele care conțin condițiile de acces a termenelor de relocare a rețelelor instalate aerian în canalizația subterană, acestea trebuie stabilite astfel încât să se asigure un interval de timp suficient pentru ca FRSCE să își poată planifica activitățile în vederea relocării/instalării rețelelor;

n) documentele care conțin condițiile de acces trebuie să prevadă clar și fără echivoc cazurile în care poate fi refuzat accesul FRSCE la canalizația subterană, aceste cazuri putând fi reprezentate doar de una sau mai multe din ipotezele prevăzute la art. 19 alin. (4) lit. a) – e) din Legea nr. 159/2016.

¹⁵ A se vedea și raportul WIK disponibil la următoarea adresă:

<https://www.wik.org/fileadmin/Studien/2017/best-practice-passive-infrastructure-access.pdf>

V. Transmiterea documentelor și informațiilor relevante către ANCOM

ANCOM recomandă transmiterea informațiilor și documentelor menționate, precum și a oricăror solicitări de informații și clarificări **prin intermediul poștei electronice**, la adresele: sai@ancom.org.ro și conditii.tehnice.acces@ancom.ro.

Pentru facilitarea procesului de analiză, este important să fie specificate și **datele de contact** ale persoanelor care pot furniza detalii tehnice și economice privind canalizația subterană care face obiectul cererii de aprobare.

precum și elementele rețelelor utilizate pentru furnizarea apei destinate consumului uman, astfel cum aceasta este definită la art. 2 pct. 1 din Legea nr. 458/2002 privind calitatea apei potabile, republicată, cu modificările ulterioare (conf. art. 2 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 159/2016).